

Stolen helt igennem. Det kunde være et af to, enten en Partitaget mod Religionsundervisningen i Almindelighed eller en Partitaget for en bestemt Retning af Religionsundervisningen. Og det er denne Partitaget, som man kan formode, ikke vil vinde Anklang i det andet Ting. Der rejstes der ved et Spørgsmaal, hvor Anskuelse og Virkeligheden ere komne hinanden forholdsvis nær under den videnskabelige Behandling af de pædagogiske Spørgsmaal. Det ærede Medlem fra Årsens (Bernsen) gjorde Vedtagelsen af Bestemmelsen til Betingelse for sin Tilslutning til Lovforslaget, hvad der gjorde mig ondt, og han spurgte mig særlig, hvorledes jeg vilde komme ud af det med de i Lovforslaget ommeldte Børneskoler, som han ikke havde megen Tillid til, hvis Kommunerne ikke vilde gaa ind paa dem. Jeg skal dertil bemærke, at jeg ikke har den Tro, at jeg med denne Lov i Haanden kan tvinge Kommunerne. Jeg har altid forudsat, at Bøjen maatte blive Overenskomst med Kommunerne. Men jeg kan, efter hvad der foreligger af Erfaringer med Hensyn til Statsseminarierne, ikke tro, at Kommunerne ikke skulde være tilbøjelige til Overenskomst, og jeg har ogsaa mine Erfaringer for Privatseminariernes Vedkommende i den Retning, at Kommunerne have stillet sig velvillig til Tanken. Skulde det altsaa et Sted ikke kunne lykkes, saa vil man være henvist til at optage Sagen med Forældrenes Samtykke, altsaa heller ikke med Tvang. Jeg tror ikke, at man vil komme i den Nødvendighed at købe Børnene; jeg ved heller ikke, hvorledes det skulde gaa til. Men skulde det paa noget Sted ikke være muligt at komme til Overenskomst med Kommunen, eller paa anden Maade skaffe den Børneskole, som Seminariet behøvede, saa maatte man for saa vidt lade sig nøje med noget mindre godt og behøvede ikke derfor at gaa til en Flytning af Seminariet. Jeg ved ikke, hvorfra det ærede Medlem har den Forestilling, at det skulde være Ministeriets Lære Tante. Jeg har her i Tinget udtalt, at den Anskuelse, at man skulde flytte Statsseminarierne, deler jeg ikke, og hvad det Seminarium angaar, hvor jeg ved, at Spørgsmaalet har været rejst privat, nemlig med Hensyn til Rånun Seminarium, er Tanken fremjat fra anden, ikke fra min Side.

Jeg skal sluttelig tillade mig at tilraade det af et andet Mindretal stillede Forslag under Nr. 9, at Summen 60,000 Kr., der er bestemt til Understøttelse for trængende Elever ved Seminarierne, ned sættes til 50,000 Kr. Det er væsentlig baseret paa den Bestræbning, som det ærede Medlem, der særlig

tog Ordet for dette Forslag, fremhævede, at det ikke skønnes, at der er Nødvendighed for at kræve mere, og overalt, hvor det gælder Bevillinger til Stipendier eller lignende Understøttelser, bør man ganske sikkert have for Øje ikke at gaa højere, end der er Nødvendighed for. Man skal ikke rutte med Penge til dette Djemed. Det er en Velgørenhed, som udvises, som jeg meget ivrigt tager Ordet for overalt, hvor jeg kan erkende, at der er Nødvendighed og Trang dertil, men som jeg ikke mener, man kan forsvare at udstrække videre. Og det maa siges at være højt sat, naar med en Sum af 50,000 Kr. to Tredjedele af Eleverne kunne faa Understøttelse, thi efter min Erfaring fra de Stipendier, som uddeles til studerende, kunne vi aldrig komme højere op end til $\frac{1}{3}$, saa vi ere allerede oppe paa en høj Procent af Seminarieelever, naar vi ere ved de 50,000, og jeg mener ikke, vi kunne forsvare at gaa videre.

Ordføreren (H. Holm): Hvad det sidste Forslag angaar, som den højtærede Minister omtalte, skal jeg nu udtale, at det godt kan være, at der er et meget mindre Procentantal af de studerende, der blive understøttede, end af Seminaristerne; men saa er til Gengæld de Understøttelser, som de studerende faa, langt større end de Understøttelser, som Seminaristerne faa, og det skønt en stor Del af de studerende ere udgaaede af Samfundsklasser, der bedre kunne hjælpe deres Søner frem end de Samfundsklasser, hvorfra Seminaristerne ere udgaaede. Jeg tror, at, hvis vi vedtage dette Lovforslag og ikke sætte Understøttelsen til Seminaristerne ret rigelig, saa vil det inden kort Tid vise sig, at der bliver Mangel paa Lærere her i Landet. Vi maa nemlig huske, at vi ved denne Lov lægge store Byrder paa de vordende Lærere i Sammenligning med, hvad der hidtil har hvilet paa dem. Hidtil have de fattige iblandt dem kunnet komme igennem Eksamen i $1\frac{1}{2}$ eller 2 Aar eller maasse ogsaa i et enkelt Aar. For Fremtiden kræves der et 3 aarigt Kursus, og desuden, at det ikke blot som hidtil skal være formelt, at de et Aar i Forvejen have undervist i en Skole. Vi forlange, at det skal være en Virkelighed, og det er altsaa en 4aarig Forberedelse, vi kræve og tilmed i en ældre Alder end tidligere. De unge Mennesker ville ikke længere kunne gaa lige fra Stolen til Lærereforberedelsen, de maa først ud i andre Stillinger. Hvis man saa ikke senere kan byde dem en nogenlunde ordentlig Understøttelse, ville fattige Karle ikke som tidligere kunne søge denne Vej. Jeg tror derfor, det er i højeste Grad betænkeligt, hvis man ikke giver en